

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	History of societal development, PG_00177370						
Kierunek studiów	Ekonomia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		angielski angielski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Giuseppe Cirella				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr Giuseppe Cirella mgr Michael Rościszewski-Dodgson				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		0.0	30
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapewnienie studentom systematycznego zrozumienia historycznych procesów, poprzez które społeczeństwa ludzkie rozwijały się od wczesnych form organizacji społecznej do współczesnych systemów globalnych. Kurs ma na celu wyposażenie studentów w narzędzia analityczne z zakresu ekonomii i socjologii, umożliwiające badanie, w jaki sposób instytucje, sposoby produkcji, struktury społeczne, relacje władzy oraz ograniczenia środowiskowe kształtowały zmiany społeczne na przestrzeni czasu. Podkreślając perspektywę porównawczą i globalną, przedmiot umożliwia studentom krytyczną ocenę zróżnicowanych trajektorii rozwoju oraz powiązanie długookresowej dynamiki historycznej ze współczesnymi wyzwaniami gospodarczymi i społecznymi.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[EKONL3_W09] ma pogłębioną wiedzę o ewolucji teorii opisujących podmioty i organizacje gospodarcze oraz instytucje publiczne, zna występujące w nich więzi funkcjonalne	Po ukończeniu przedmiotu student posiada pogłębioną wiedzę na temat historycznej ewolucji teorii opisujących podmioty gospodarcze, organizacje oraz instytucje publiczne. Student rozumie, w jaki sposób teorie te powstawały w odpowiedzi na zmieniające się uwarunkowania społeczne oraz zna funkcjonalne powiązania pomiędzy systemami ekonomicznymi, instytucjami społecznymi i strukturami zarządzania. Student potrafi osadzić współczesne instytucje gospodarcze w szerszym kontekście procesów rozwoju historycznego oraz wyjaśnić ich rolę w kształtowaniu rezultatów społecznych i ekonomicznych w różnych społeczeństwach.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[EKONL3_W05] ma zaawansowaną wiedzę o człowieku jako podmiocie tworzącym struktury społeczne i zasady ich funkcjonowania oraz o jego działaniu w tych strukturach, zna dobrze motywy podejmowania decyzji gospodarczych przez człowieka	Po ukończeniu przedmiotu student posiada pogłębioną wiedzę na temat człowieka jako aktywnego podmiotu tworzącego, reprodukującego oraz przekształcającego struktury społeczne. Student rozumie zasady funkcjonowania systemów społecznych, ekonomicznych i instytucjonalnych oraz dostrzega, w jaki sposób działania jednostkowe i zbiorowe wpływają na rozwój społeczeństwa. Kurs umożliwia studentowi identyfikację kluczowych motywów ludzkiego podejmowania decyzji ekonomicznych oraz analizę tego, jak konteksty kulturowe, społeczne i instytucjonalne kształtują zachowania ekonomiczne w różnych okresach historycznych.	[SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[EKONL3_U11] ma umiejętności językowe w zakresie nauk ekonomicznych, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	Po ukończeniu przedmiotu student posiada kompetencje językowe w zakresie ekonomii odpowiadające poziomowi B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Student potrafi rozumieć i interpretować teksty akademickie dotyczące rozwoju społeczeństw, historii gospodarczej oraz teorii społecznej, a także jasno komunikować idee z wykorzystaniem właściwej terminologii dyscyplinarnej. Student jest w stanie formułować spójne wypowiedzi pisemne i ustne w języku angielskim, wykazując zdolność uczestnictwa w dyskusjach naukowych z zakresu ekonomii i socjologii.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[EKONL3_U12] potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	Po ukończeniu przedmiotu student potrafi samodzielnie planować i realizować własny proces uczenia się przez całe życie w obszarze rozwoju społeczno-gospodarczego. Student jest w stanie identyfikować luki w wiedzy, dobierać odpowiednie źródła akademickie i pozaakademickie oraz krytycznie integrować nowe informacje z dotychczasowym rozumieniem zmian społecznych. Poprzez analizę historyczną i porównawczą student rozwija zdolność do autonomicznego uczenia się, autorefleksji oraz ciągłego doskonalenia kompetencji istotnych dla dalszego kształcenia i praktyki zawodowej w ekonomii oraz pokrewnych naukach społecznych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta

Treści przedmiotu	Kurs zapewni globalny i porównawczy przegląd historycznych procesów rozwoju społeczeństw od wczesnych wspólnot ludzkich po współczesne systemy społeczno-gospodarcze. Odwołując się do ekonomii i socjologii, analizuje, w jaki sposób instytucje, systemy produkcji, struktury społeczne, relacje władzy oraz ograniczenia środowiskowe kształtowały długookresowe zmiany społeczne. Szczególny nacisk położono na nierównomierne trajektorie rozwoju oraz ich znaczenie dla współczesnych wyzwań gospodarczych i społecznych. 1. Wprowadzenie do rozwoju społeczeństw: Definicje społeczeństwa, rozwoju i zmiany społecznej. Perspektywy ekonomiczne i socjologiczne. Liniowe i nieliniowe modele rozwoju. Historyczne podstawy współczesnych systemów społeczno-gospodarczych. 2. Środowisko, zasoby i wczesna organizacja społeczna: Społeczeństwa łowiecko-zbierackie, ograniczenia ekologiczne, współpraca i strategie przetrwania. Rola geografii i energii w kształtowaniu wczesnych zachowań ekonomicznych. 3. Rewolucja agrarna i transformacja społeczna: Przejście do społeczeństw osiadłych. Produkcja nadwyżek, wzrost demograficzny, relacje własnościowe, pojawienie się nierówności oraz wczesne formy stratyfikacji społecznej. 4. Miasta, państwa i wczesne instytucje: Powstanie ośrodków miejskich i struktur państwowych. Opodatkowanie, administracja, prawo i władza polityczna. Kształtowanie się wczesnych systemów biurokratycznych. 5. Imperia i ekonomia polityczna: Zarządzanie imperialne, ekstrakcja zasobów, systemy pracy (w tym niewolnictwo), obywatelstwo i wykluczenie. Integracja gospodarcza i hierarchie społeczne w kontekstach imperialnych. 6. Religia, wiedza i legitymizacja porządku społecznego: Rola systemów wierzeń, edukacji i elit w utrzymywaniu stabilności społecznej i autorytetu. Gospodarki moralne i legitymizacja instytucjonalna. 7. Społeczeństwa feudalne i agrarne: Organizacja produkcji, użytkowanie ziemi, zobowiązania między klasami społecznymi oraz ograniczone gospodarki rynkowe. Stabilność i ograniczenia systemów agrarnych. 8. Sieci handlowe i wczesna globalizacja: Handel dalekosiężny, systemy monetarne, migracje oraz wymiana dóbr, technologii i idei. Gospodarcze konsekwencje wczesnych powiązań globalnych. 9. Kapitalizm i industrializacja: Transformacja przemysłowa, praca najemna, urbanizacja, kształtowanie się klas społecznych oraz zmieniające się relacje społeczne. Powstanie nowoczesnych struktur gospodarczych. 10. Kolonializm i nierównomierny rozwój: Kolonialna eksploatacja, reżimy pracy, systemy zarządzania oraz długookresowe skutki dla globalnych nierówności i ścieżek rozwoju. 11. Państwa narodowe i nowoczesne instytucje: Kształtowanie się nowoczesnych państw, biurokracji, systemów opieki społecznej, edukacji i infrastruktury jako narzędzi rozwoju społeczno-gospodarczego. 12. Wojna, kryzys i odbudowa: Zakłócenia gospodarcze, ekspansja państwa, modele powojennej odbudowy oraz restrukturyzacja instytucjonalna. 13. Globalizacja i współczesne nierówności: Globalne sieci produkcji, finansjalizacja, dysproporcje regionalne oraz polaryzacja społeczno-ekonomiczna. 14. Przemysł i przyszłe wyzwania: Zrównoważony rozwój, ograniczenia środowiskowe, alternatywne modele rozwoju oraz historyczne lekcje dla współczesnej polityki i społeczeństwa.												
Wymagania wstępne i dodatkowe	Zapisany na studia pierwszego stopnia (licencjackie).												
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table><tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr><tr><td>Exam</td><td>51.0%</td><td>40.0%</td></tr><tr><td>Written</td><td>51.0%</td><td>30.0%</td></tr><tr><td>Oral</td><td>51.0%</td><td>30.0%</td></tr></table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	Exam	51.0%	40.0%	Written	51.0%	30.0%	Oral	51.0%	30.0%
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej											
Exam	51.0%	40.0%											
Written	51.0%	30.0%											
Oral	51.0%	30.0%											

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Burr, T. C. (2025). <i>Societies past and present: A social science world history</i>. Springer. https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-91532-1 Szirmai, A. (2015). <i>The dynamics of socio-economic development: An introduction</i> (2nd ed.). Cambridge University Press. https://www.cambridge.org/pl/universitypress/subjects/economics/economic-development-and-growth/socio-economic-development-2nd-edition?format=PB&isbn=9781107624498
	Uzupełniająca lista lektur	Harari, Y. N. (2015). <i>Sapiens: A Brief History of Humankind</i>. Harper. Jansen et al. (2024). <i>A Novel History of Societal Progress and Its Key Drivers</i>. WISE Horizons, deliverable D3.2. Midgley, J. (2017). Social development in historical context. In <i>Future Directions in Social Development</i>. Palgrave Macmillan.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	W jaki sposób instytucje ekonomiczne odzwierciedlają struktury społeczne, w których funkcjonują? Jak innowacje technologiczne historycznie zmieniały systemy produkcji oraz relacje pracy? W jakim stopniu rozwój społeczeństw można wyjaśnić warunkami materialnymi w porównaniu z czynnikami kulturowymi i ideologicznymi? Jak różne formy własności wpływają na nierówności społeczne oraz bodźce ekonomiczne? Jaką rolę odgrywało państwo w promowaniu, regulowaniu lub ograniczaniu rozwoju gospodarczego w różnych okresach historycznych? Jak ewoluowały systemy opodatkowania i redystrybucji oraz jakim celom społecznym służyły? W jaki sposób zmiany demograficzne, takie jak wzrost liczby ludności lub migracje, wpływały na rozwój społeczeństw? Jak relacje władzy kształtują dostęp do zasobów, rynków i możliwości w obrębie społeczeństw? Jakie mechanizmy historyczne doprowadziły do utrwalenia nierówności między regionami i państwami? W jaki sposób kryzysy (wojny, depresje gospodarcze, pandemie) działają jako punkty zwrotne w rozwoju społeczeństw? Porównaj trajektorie rozwoju dwóch społeczeństw funkcjonujących w odmiennych ramach instytucjonalnych. Przeanalizuj, w jaki sposób religia, ideologia lub systemy wierzeń wpływały na zachowania ekonomiczne i porządek społeczny. Jakie wnioski może wyciągnąć współczesna polityka rozwoju z historycznych przykładów sukcesów i porażek? W jaki sposób globalny handel i systemy finansowe przyczyniły się zarówno do wzrostu gospodarczego, jak i podatności społeczeństw na kryzysy? W jaki sposób analiza historyczna podważa liniowe lub uniwersalne modele rozwoju gospodarczego?	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.